REGULAMIN SŁUŻBOWY

DLA

Straży ogniowéj ochotniczéj

miasta Myślenic

wydany

przez Naczelnika Dra ANDRZEJA MARKA.

W KRAKOWIE,
Nakładem Tow. Straży Ogniowéj Ochotn. miasta Myślenic.
W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO,
pod zarządem Ignacego Stelcla.
1881.

Regulamin służbowy
dla Straży ogniowéj ochotniczéj
miasta Myślenic.

---

§. 1.

Regulamin ten zawiera szczegółowe postanowienia Naczelnika Straży:

I. o mundurach, odznakach służbowych i salutowaniu;

II. o Strażnicy i kursorze;

III. o pogotowiu;

IV. o alarmie;

V. o ćwiczeniach i nadzorze nad przyborami ogniowemi;

VI. o wystąpieniach całéj Straży;

VII. o chorągwi;

VIII. o sygnałach;

IX. o muzyce strażackiéj i

X. o szkole strażackiéj, –

i obowiązuje wszystkich członków czynnych pod każdym Naczelnikiem tak długo, póki nie zostanie legalnie zmienionym lub odwołanym.

I. Mundury, odznaki służbowe i salutowanie.

§. 2.

Każdy Strażak ma mieć mundur dwojaki: sukienny do uroczystych wystąpień i drelichowy biały do służby. Mundur paradny składa się z bluzy ciemno-granatowéj z guzikami białemi metalowemi z przodu tudzież ze spodni na buty, które u oficerów są granatowe jak bluza z pasem czerwonym podwójnym, zaś u podoficerów i towarzyszów ciemno-sieraczkowe z wypustką czerwoną. Mundur zaś służbowy drelichowy jest u wszystkich stopni jednakowy tego samego kroju jak i mundur paradny i tylko z wypustkami czerwonemi.

§. 3.

Jak mundur tak i nakrycie na głowę ma mieć każdy Strażak również dwojakie: hełm do munduru paradnego a czapkę gwardyjską do służby; czapka ta jest u oficerów granatowa z wypustkami czerwonemi, u podoficerów i towarzyszów zaś skórzana bez wypustek. Na hełmach i czapkach ma być z przodu umieszczony jednakowy u wszystkich biały metalowy herb strażacki (§. 1 statutów).

§. 4.

Wyłogi dla całéj Straży mają być jednakowe czerwone (krabroth), odznaki zaś służbowe wszystkie białe.

§. 5.

Za odznaki służbowe służyć mają:

1. dla Naczelnika trzy paski srebrne lub jeden taki széroki;

2. dla komendantów dwa paski srébrne;

3. dla podkomendantów jeden pasek srébrny;

4. dla podoficerów pierwszego stopnia dwa paski wełniane, a

5. dla podoficerów drugiego stopnia jeden pasek wełniany.

Odznaki te przyszyte być winny na licu kołnierza od munduru tudzież w około czapek służbowych.

Odznakami przy hełmach są umieszczone na nich osobne ozdoby, powszechnie przy Strażach przyjęte.

§. 6.

Każdy Strażak umundurowany winien powitać starszego stopniem i również umundorowanego Strażaka podniesieniem prawéj ręki do hełmu lub czapki. W ten sam sposób może on witać i każdą nieumundorowaną osobę; hełmów więc i czapek dla powitania nigdy Strażakowi zdejmować nie wolno.

II. Strażnica i kursor.

§. 7.

Straż ma za punkt swój zborny Strażnicę, gdzie się załatwia wszystkie sprawy strażackie i służbowe. Na strażnicę wstęp obcym wzbroniony. Czystość i porządek w niéj utrzymuje kursor, którego mianuje z pomiędzy Strażaków Naczelnik w porozumieniu z Radą strażacką, i płaci go miesięcznie z kasy strażackiéj. Kursor taki pełni w ogóle służbę woźnego przy Straży.

III. Pogotowie.

§. 8.

Pogotowiem jest służba nocna Strażaków, a zadaniem jego jak najszybsze zaalarmowanie Straży na wypadek pożaru tudzież w ogóle bezpieczeństwo ogniowe.

§. 9.

Pogotowie składa się z jednego podoficera i trzech towarzyszów, których przeznacza Naczelnik kolejno co niedzielę na cały tydzień. Przeznaczony może zastąpić się przez innego z kolegów, podoficer jednak tylko przez podoficera.

§. 10.

Służba na pogotowiu odbywa się na strażnicy i trwa od godziny 9éj wieczór do godziny 3ciéj w zimie a do 2giéj w lecie po północy. Za służbę na pogotowiu odpowiada podoficer służbowy, i on utrzymuje tamże karność tudzież oznacza kolej i sposób czuwania.

§. 11.

Dla każdego pogotowia przeznacza Naczelnik na inspekcyją jednego z oficerów Straży i to również kolejno na cały tydzień. Oficer przeznaczony winien zwiedzić pogotowie wśród nocy przynajmniéj raz po godzinie 10éj wieczór, i w danym razie rozporządzić, coby tamże na razie było potrzeba, a podoficer służbowy winien rozporządzenia te wykonać.

§. 12.

Na wypadek pożaru każe podoficer jednemu z towarzyszy trąbić na alarm, drugiego wysyła z kluczami do sikawek, trzeciego z kluczem do składu beczek od wody, policyantowi służbowemu poleca dzwonić na dzwonku alarmowym miejskim, a sam spieszy budzić Naczelnika, — poczém każdy członek pogotowia bierze się do służby swego oddziału, do którego należy.

§. 13.

Na Strażnicy znajdować się winna zawsze książka służbowa dla pogotowia. W niéj zapisuje podoficer służ-

bowy o godzinie 10éj wieczór obecnych członków pogotowia, policyanta służbowego, członków patroli miejskiéj i stróża nocnego; przed opuszczeniem zaś Strażnicy wciąga tamże wszystkich nieobecnych a do służby nocnéj tak ze Straży jak i z gminy przeznaczonych, i notuje ważniejsze wypadki wśród nocy zaszłe a służby dotyczące. W książce téj podpisuje się również oficer inspekcyjny z wyrażeniem godziny, o któréj inspekcyję odbywał, i może on zanotować tamże i swoje własne uwagi.

§. 14.

Na pogotowiu nie wolno wyprawiać pijatyk ani żadnych hałasów; gry hazardowne są również zakazane,— a okna winny być zawsze odsłonięte.

§. 15.

Naczelnik Straży ma prawo zwiedzać pogotowie każdego czasu i o każdéj porze, i zarządzić zawsze, co za właściwe uzna. Przy każdém zaś posiedzeniu Rady strażackiéj przedłoży on jéj książkę służbową, aby w razie jakichś uchybień w służbie nocnéj zarządzić można zaraz co należy dla usunięcia złego.

IV. Alarm.

§. 16.

Znakiem alarmowym dla Straży jest właściwy sygnał na trąbce, dzwonek ogniowy magistracki, dzwon kościelny i każdy krzyk „gore“ lub „pali się.“

§. 17.

Na każdy taki znak alarmowy powinien Strażak zabrać z domu co prędzéj swoje przybory ogniowe a z munduru służbowego przynajmniéj czapkę, i pośpie-

szyć na punkt zborny swego oddziału. Gdyby zaś alarm zastał go zbyt daleko od domu, ma on pobiedz na swój punkt zborny wprost nawet bez przyborów i czapki, lecz winien on pouczyć wprzód swoich domowników, aby mu w takim razie przybory jego ogniowe i czapkę na miejsce pożaru odnieśli.

§. 18.

Punktem zbornym przy alarmie jest dla pierwszego i dla czwartego oddziału miejsce pożaru, dla oddziału drugiego skład sikawek a dla oddziału trzeciego skład beczek na wodę.

§. 19.

Strażacy z pierwszego oddziału spieszą więc wprost do ognia, i tam tłumią i lokalizują pożar sami i z pomocą innych ludzi, którzy ku pomocy nadbiegną; — w tym celu część oddziału pierwszego zajmuje się bezpośrednio ogniem, część zaś obsadza dachy i broni zagrożonych budynków sąsiednich.

§. 20.

Oddział drugi spieszy natomiast do składu sikawek, i najstarszy stopniem obecny Strażak tego oddziału wysyła z tamtąd na miejsce pożaru przedewszystkiem wóz rekwizytowy a następnie wszystkie sikawki jednę po drugiéj, i sam dopiéro z ostatnią sikawką biegnie do ognia. Przy ogniu zaś pracuje każdy Strażak drugiego oddziału tylko przy sikawkach.

§. 21.

Oddział trzeci śpieszy znów na znak alarmowy do beczek od wody. Najstarszy stopniem obecny strażak oddziału 3go wysyła na miejsce pożaru beczkę po beczce, które, jeżeli stały puste, należy zaraz po dro-

dze wodą napełnić, a za ostatnią beczką biegnie on dopiéro do ognia sam. Przy ogniu zaś pracuje każdy Strażak trzeciego oddziału tylko nad dostarczeniem jak największéj ilości wody.

§. 22.

Oddział wreszcie czwarty, który razem z oddziałem pierwszym spieszy wprost na miejsce pożaru, ma zająć się tam zaraz zabezpieczeniem ratowanych osób i rzeczy tudzież porządkiem ogólnym, a nadto przygotować przystęp dla sikawek i beczek.

§. 23.

Każdy Strażak ma przy pożarze pilnować tylko roboty swego oddziału, a gdy mu téj braknie, ma stać spokojnie na miejscu, jeżeli mu na tymczasem czynności innéj nie naznaczono. Nie wolno mu także słuchać żadnych cudzych rad lub rozkazów prócz poleceń Naczelnika a względnie swego komendanta (§. 13 statutów). Stanowczo zaś zakazanemi są wszelkie krzyki, kłótnie lub nawoływania, i dla tego każdy spełniać winien swoją służbę w milczeniu a zarazem pilnować, aby i obcy ludzie około niego nie hałasowali.

§. 24.

Po stłumieniu pożaru daje Naczelnik właściwy sygnał do odwrotu, zostawia przy zgliszczach pogotowie z ochotników lub tych, na których służba ta na Strażnicy z kolei przypada, poczém każdy oddział zabiera swoje rekwizyta i wszyscy udają się z powrotem w porządku przed Strażnicę, gdzie odczytanym zostanie katalog Strażaków w celu ponotowania nieobecnych. Przedtém nie wolno więc oddalić się żadnemu Strażakowi bez wyraźnego zezwolenia Naczelnika.

V. Ćwiczenia i nadzór nad przyborami ogniowemi.

§. 25.

Ćwiczenia ogólne wszystkich oddziałów zarządza Naczelnik straży, ćwiczenia zaś oddziałowe Komendanci oddziałowi.

§. 26.

Komendant oddziału pierwszego starać się powinien głównie o to, aby każdy Strażak jego oddziału mógł się bezpiecznie wdrapać na każdą wysokość i używać zręcznie sznura i toporka; ćwiczenia jego odbywać się winny w lecie przynajmniéj dwa razy tygoduiowo, w zimie zaś według jego uznania.

§. 27.

Komendant oddziału drugiego winien znów dbać o to, aby każdy Strażak z jego oddziału umiał szybko złożyć każdą sikawkę, aby znał jéj główne części składowe i umiał je w potrzebie sam zregulować, tudzież aby znał tempo każdéj sikawki. Ćwiczenia jego odbywać się winny w lecie przynajmniéj raz na miesiąc. Nadto ma on czuwać nad tém, aby sikawki były zawsze w porządku, bez wody i należycie wysmarowane.

§. 28.

Komendant oddziału trzeciego pomaga tylko ze swoim oddziałem przy ćwiczeniach oddziałowi drugiemu, a prócz tego czuwa nad utrzymaniem beczek i wiaderek w porządku, tudzież nad tém, aby w lecie w beczkach woda zawsze była, zaś w zimie aby jéj tamże nie było.

§. 29.

Komendant wreszcie oddziału czwartego bierze udział ze swoim oddziałem tylko przy ćwiczeniach ogól-

nych, a nadto czuwa nad policyą ogniową w mieście i pomaga przy sprawowaniu jéj przez Magistrat.

VI. Wystąpienia całéj Straży.

§. 30.

Wystąpienie całéj Straży zarządzić może tylko Naczelnik przez właściwy sygnał zborny, a cel takowego ogłosi on zawsze dzień naprzód na czarnéj tablicy na Strażnicy.

§. 31.

Straż cała występuje albo w celach służbowych (ćwiczenia, szkoła, zgromadzenie walne) albo dla uroczystości kościelnych (dzień św. Floryana, rezurekcyja, Boże Ciało), albo dla powitania znacznych bardzo osób.

§. 32.

Do ćwiczeń bierze każdy Strażak mundur służbowy i czapkę tudzież wszystkie przybory, — do wszystkich zaś innych wystąpień mundur paradny i hełm a z przyborów tylko toporek a względnie pałasz.

§. 33.

Na pogrzeb czynnego członka Straży występuje również Straż cała w paradzie, na pogrzeb zaś członka honorowego tylko oddział honorowy z dwunastu Strażaków i jednego komendanta złożony.

§. 34.

Dla imienin czyichkolwiekbądź lub innych uroczystości familijnych prywatnych Straży ogniowéj bezwarunkowo występować nie wolno.

VII. Chorągiew.

§. 35.

Chorągiew strażacka jest uświęconym znakiem zewnętrznym jedności strażackiéj, i winna być otoczona przez Straż osobliwszą czcią; — przechowują ją zaś obecnie Dr. Andrzej Marek jako jéj chrzestny ojciec i założyciel Straży, a po nim przechodzi przywilej ten na każdorazowego Naczelnika, jeżeli tenże mieszka w rynku; w razie przeciwnym przechowaną zostaje w miejscu, które Rada strażacka obmyśli; w kościele jednak nigdy jéj zostawiać nie należy.

§. 36.

Chorągiew tę brać może Straż tylko wtenczas, gdy występuje cała i w pełnéj paradzie. Dowodzący Strażą, która już w szeregach na rynku stać winna, wysyła po nią oddział honorowy z podkomendantem i chorążym, a gdy chorągiew przed front się zbliża, dowodzący komenderuje „baczność“ a muzyka gra hymn strażacki; — w ten sam sposób ma być chorągiew także i napowrót odnoszoną. Na pogrzeby jednak występując, nie należy chorągwi przyjmować i odprowadzać hymnem strażackim lecz tylko marszem jeneralnym na trąbce.

VIII. Sygnały.

§. 37.

Sygnały strażackie obejmuje osobny wykaz z nutami i do nich powinien być zawsze osobny trębacz, który przy pożarze stać ma zawsze obok Naczelnika. Sygnału jednak alarmowego nauczyć się powinien na trąbce o ile możności każdy Strażak.

IX. Muzyka strażacka.

§. 38.

Członkowie czynni Straży ogniowéj, którzy umią grać, stanowią przy wystąpieniach uroczystych osobny oddział jako muzyka strażacka, i mają dla oznaki liry metalowe białe na licach munduru. Dla służby jednak strażackiéj należy każdy z nich do jednego z czterech oddziałów jako zwykły Strażak, i tylko od służby na pogotowiu ma być za muzykę uwolnionym.

X. Szkoła strażacka.

§. 39.

Dla wyuczenia się statutu, regulaminu, sygnałów i innych dla każdego Strażaka niezbędnych wiadomości, zwoływać będzie Naczelnik lub jego zastępca Straż całą przynajmniéj dwa razy do roku,— i to się nazywać będzie Szkołą strażacką. Szkołę może odbywać Naczelnik także przy lub po ćwiczeniach, tudzież przy sposobności innych wystąpień całéj Straży.

Myślenice dnia 1. września 1873 r.

Naczelnik Straży

Dr. Andrzéj Marek.

